

Створення електронного навчального курсу на базі персонального веб-сайту викладача

Сьогодні в системі освіти України відбувається процес гуманізації навчально-виховного процесу, який здійснюється шляхом переходу до особистісно-орієнтованого навчання. Для підтримки якості навчально-виховного процесу на порі впровадження, паралельно з існуючими, нових сучасних форм навчання, які передбачають використання Інтернет-ресурсів. Постає необхідність проектування та розробки електронних навчальних видань, веб-ресурсів, зокрема сайтів навчального призначення закладів освіти, особистих сайтів викладачів і вчителів.

Можна розглядати веб-сайти викладачів, як інформацію про їх особисті якості, навчальний та науковий потенціал. Така інформація має право на існування, при цьому для студентів є дуже важливим навчальний та науковий потенціал, рівень висвітлення дисципліни.

Актуальність вирішення зазначеної проблеми назріла вже давно, проте сьогодні ми відчуваємо це досить гостро. Необхідність використання викладачами (вчителями) веб-ресурсів в якості доповнення до навчального підручника, на жаль, підтвердилася останніми подіями, які відбуваються в Україні. Організація навчального процесу у зимовий період не визначена й досі. Слід також згадати, що восени 2009 р., з метою недопущення виникнення епідемії грипу та гострих респіраторних захворювань, розповсюдження захворюваності серед учасників навчально-виховного процесу та згідно зі статтею 32 Закону України було тимчасово призупинено навчальний процес у НЗ України. Саме в ці ситуації, зумовлюють необхідність створення особистого сайту викладача, де могли б бути викладені навчальні матеріали, завдання для самостійної роботи, запитання для самоперевірки, встановлено зворотній зв'язок зі студентами та ін..

Такий сайт може бути цінним помічником всім учасникам навчально-виховного процесу в надолужуванні та виконанні навчальної програми (в разі вимушеної перерви у відвідуванні НЗ).

До недавнього часу фахівці поділяли способи створення сайту на три категорії.

1. Створення сайту вручну, з використанням мови HTML. Це вимагає знання зазначеної мови та правил роботи з HTML-документами.
2. Використання конструктора сайтів – програми, яка забезпечує створення власного сайту з готових шаблонів. Недоліки використання конструкторів вбачаються в тому, що їх можливості тим ширші, чим більше коштує програмний засіб. Звичайно існують і безкоштовні версії, але їх можливості досить обмежені – частіш за все вони пропонують кілька шаблонів оформлень сайту.
3. Встановлення на створений сайт системи управління контентом – CMS. Це програма, яка повністю управляє інформацією на сайті та містить деякі безкоштовні послуги для створення професійного сайту. CMS дозволяє управляти сайтом в режимі on-line. Спеціалісти часто стверджують, що залежність від шаблонів (друга та третя категорії) не дозволить повноцінно підтримувати сайт та зробити його популярним. Звісно, що користування платною системою CMS або конструктором сайту із службою підтримки дає право на замовлення персонального шаблону.

Розгляд зазначених проблем та дослідження професійної діяльності викладача спонукав до більш детального аналізу сучасних засобів діяльності в мережі Інтернет та засобів створення сайту. В результаті було зроблено висновок, що існують, засоби, за допомогою яких викладач, навіть маючи невисокий рівень комп'ютерної підготовки в змозі створити особистий сайт та підтримувати його, тобто існує четвертий спосіб створення сайту. Кілька років тому з'явилися нові технології – Web 2.0, головним принципом яких було твердження: "Контент повинен генеруватися самими користувачами". Використання засобів Web 2.0 – технологій, які встановлюються не на

власному ПК користувача, а на віддаленому сервері, має цілком реальні переваги як для користувачів, так і для самих розробників таких засобів. Це пояснюється тим, що користувач звільняється від таких турбот, як своєчасне оновлення програми, коригування її роботи в операційній системі. Розробники ж отримують суттєві переваги: щезає необхідність витрат на розповсюдження своїх розробок та на організацію служби підтримки тощо. Не менш вагомим є те, що розташування сайту та його підтримка є безкоштовними.

Окрім того, для педагогів створення свого особистого сайту може стати поштовхом для подальшого глибшого вивчення ПК, сучасних засобів ІКТ та можливостей мережі Інтернет. Адже, створення умов, сприятливих ефективному навчанню, стає можливим тоді, коли викладач, на основі професійної педагогічної рефлексії, яка слугує чинником його самоосвіти, готовий до розуміння та сприйняття змін, ініційованих інформатизацією освіти. Слід зазначити, що існує багато різних критичних відгуків (позитивних та негативних) щодо використання зазначених технологій користувачами-непрофесіоналами.

Призначенням сайту є:

- ✓ створення навчального міні-середовища;
- ✓ поширення передового педагогічного досвіду;
- ✓ підвищення власного фахового рівня;
- ✓ підвищення рівня володіння засобами інформаційних технологій;
- ✓ можливість зробити навчально-виховний процес більш гнучким;
- ✓ розміщення навчальних матеріалів (програм, планів, контрольних запитань до заліку та/або екзамену), теоретичних матеріалів та зразків робіт, електронних версій посібників;
- ✓ підтримка процесу неперервного підвищення рівня знань з інформаційних технологій для всіх форм навчання;
- ✓ допомога студентам, фахівцям та викладачам в самостійній роботі та підготовці до навчально-виховного процесу;

- ✓ надання можливості на відстані отримувати навчальний матеріал;
- ✓ надання можливості постійно користуватися підтримкою викладача;
- ✓ надання можливості студенту спілкуватися з іншими учнями та ін.

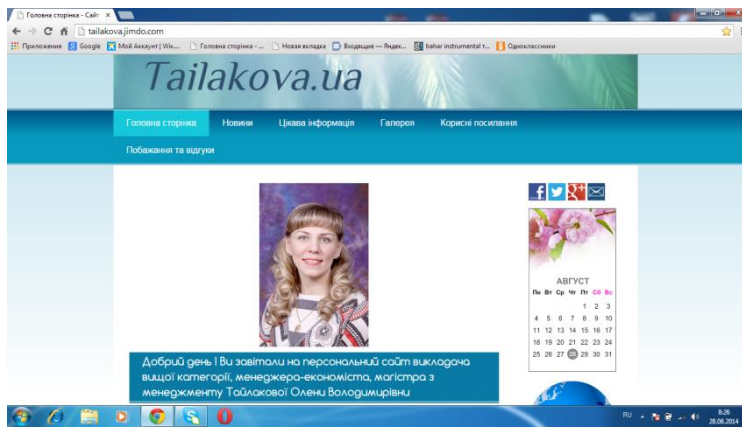
Уміння орієнтуватися в матеріалі, розміщеному на навчальному сервері допомагає студентам та викладачам вирішувати проблеми з навчальним матеріалом і консультуванням на відстані у зручний час.

Отже, традиційні паперові видання потрібно доповнювати електронним Інтернет-ресурсом (сайтом), що дає змогу трансформувати існуючу класно-урочну систему, зберігаючи її переваги у вигляді продуктивності навчання та контролю за навчально-виховного процесом, і перейти від групового до індивідуального особистісно-орієнтованого навчання.

Веб-сайти викладачів доцільно розглядати як складову їх професійної діяльності. Як показує аналіз представлених в Інтернеті сайтів викладачів, в основному там є розділи: програми, конспекти, методичні вказівки щодо виконання лабораторних, практичних та інших робіт, а у сайтів з активними компонентами додатково – відповіді викладача на питання з курсу, форуми з дисципліни, консультації в онлайн режимах. А це вже має багато спільного із засобами дистанційного навчання, інструментальні системи для створення яких достатньо широко розповсюджені і доступні. Це яскравий приклад ефективного відтворення міждисциплінарних зв'язків. В основному на сайті викладача зосереджена інформація по двох і більше дисциплінах.

Сайти викладачів можуть будуватися та встановлюватися в Інтернеті різними шляхами. Розглянемо деякі з них.

Створюються спеціальні портали, одним із завдань яких є надання інструментальних засобів розробки та інформаційного наповнення сайтів викладачів. Методи побудови таких систем можуть бути різними. Одним з варіантів є наявність в інструментальних засобах багатьох шаблонів (подібних тим, які є в системі створення презентацій Power Point), що спрощує роботу розробника сайта. У шаблонах, розроблених дизайнерами, враховано художнє оформлення і загальний стиль порталу. Подібний портал

є в Україні і побудований на CMS HOOPS за адресою <http://almamater.com.ua>. Цей портал має вільний доступ для створення сайтів викладачів, і там є сайти викладачів нашого

університету. Використання подібних порталів знімає проблему хостингу (розміщення), дає можливість створювати сайти викладачів як сайти-візитки, але водночас породжує низку проблем.

Зараз в Інтернеті доступно багато безкоштовних програмних засобів (CMS), які дозволяють достатньо просто створювати портали з наданням користувачам можливості створювати свої веб-сторінки. Для коледжу це доцільно робити шляхом використання безкоштовних движків, таких як DRUPAL, Joomla, E107, Lifetype та інших. На рис.1 представлено скриншот одного з таких розробок на базі конструктора сайтів jimdo.com.

Викладач має логін та пароль, цим забезпечується можливість корегувати та заповнювати свою веб-сторінку в Інтернеті (у будь-якому місці, де є Інтернет). При цьому під створенням розуміється вибір зовнішнього оформлення (якщо викладач цим не хоче займатися) та встановлення розділів сайту. Заповнення виконується за допомогою простого редактора, навчитись працювати з яким за півгодини може будь-хто. Можливість створення сайту за допомогою наявних безкоштовних сервісів, наприклад Ucoz, Wix.com, jimdo.com та багатьох інших. Звичайно ж, можливість мати власний ресурс, при цьому нічого не заплативши, приваблює дуже багатьох користувачів інтернету. І для створення персонального чи тестового сайту безкоштовний домен і хостинг підійде якнайкраще. Але якщо більш детально розглянути всі переваги та недоліки безкоштовних сайтів, то приходиш до єдиної думки про те, що безкоштовний сайт дещо обмежений у своїй функціональності.

Багато сайтів викладачів розкидано по Інтернеті за різними адресами, але всі вони мають схожі розділи, пов'язані з професійною діяльністю викладача. Очікувати, що всі викладачі будуть створювати свої сайти важко, але для тих, хто бажає їх робити, вищий навчальний заклад має надати можливості.

Щоб створити якісний, успішний сайт, перш за все, необхідно мати бажання і налаштувати себе на досить тривалу і трудомістку роботу. Крім бажання і старанності знадобляться також кошти, щоб замовити послугу хостингу та зареєструвати доменне ім'я.

При створенні персонального сайту, яка буде обличчям викладача в Інтернеті, обов'язково треба враховувати деякі правила.

По-перше, використовувати не більше трьох кольорів, як і в одязі, а краще всього два. По-друге, вибирати набір шрифтів відповідно до типу темпераменту. Для жінок - легший, для чоловіків - важкий, можна також розглянути естетичний та неестетичний шрифт, елегантний і простий. По-третє, обов'язково розмістити слоган, який покликаний підкреслити і донести до свідомості відвідувачів сайту певний емоційний заряд, який налаштує їх на опрацювання побаченої інформації.

Розробка сайту допомагає викладачу зробити доступною інформацію по декільком дисциплінам одночасно, розмістити цікаві факти, фото-, відеоматеріали, що не лише підтвердять міждисциплінарні зв'язки, а будуть яскравим прикладом, стимулом у діях студентів.

У веб-сайту повинна бути проста і доступна навігація. Той, хто сидить за комп'ютером або ноутбуком, дуже легко має знайти сам сайт і будь-яку інформацію, на ньому розташовану. До речі, не варто забувати і про правильне і грамотне написання слів, словосполучень і текстів.

У даний час створення персонального сайту - це невід'ємна частина професійного стилю викладача. Сучасний педагог в умовах сьогодення не тільки повинен розробити свій сайт, але і вивести його на лідируючі позиції в пошукових Інтернет-системах.

Якщо він буде запам'ятовуватися і подобатися - ще краще, тому що відвідувачі просто не будуть залишати його сторінки. Їм буде цікаво дізнатися про все, що буде подано з урахуванням вищезгаданих правил.

Веб-сайт збільшує можливості зв'язку між студентами та викладачем. У багатьох студентів виникають питання з того чи іншого приводу, але деякі з них відвідують консультації, а деякі не знаходять часу. При цьому присутність підлітка в мережі Інтернет майже цілодобова. Веб-сайти надають інші способи спілкування, наприклад: дошки для повідомлень, блоги.

Цілодобова студентська підтримка по телефону це здорово, але не багато викладачів можуть собі це дозволити. Веб-сайт - це альтернатива телефонної підтримки. На сайті можна створити список поширених запитань з відповідями на них. Також можна надати студентам будь-які навчальні презентації, які допоможуть їм краще ознайомитися з вашими дисциплінами.